

afgelopen jaar veel aandacht. Wellicht het belangrijkste wapenfeit was de doorbraak op het gebied van de afschaffing van de distributievergoeding. De distributievergoeding, waarbij een fonds aanbieder de bank of adviseur een vergoeding betaalt uit het beleggingsfonds, is de VEB al lang een doorn in het oog. Jarenlang voerde de VEB strijd tegen deze ontransparante wijze van vergoeden die perverse prikkels aan adviseurs en beheerders geeft om niet het beste, maar vooral het meest betalende fonds te selecteren voor de klant.

Nieuwe Europese regelgeving gaat het gebruik van de distributievergoeding aan banden leggen. Van een totaalverbod op Europees niveau is helaas geen sprake. Voor de Nederlandse markt zal echter wel een totaalverbod gaan gelden. Voormalig minister van Financiën Jan Kees de Jager gaf eerder al aan op nationaal niveau met noodzakelijke maatregelen te komen om een dergelijk verbod te bewerkstelligen. Het ministerie van Financiën, onder leiding van de nieuwe minister Jeroen Dijsselbloem, zal vasthouden aan dit voornemen. Per 1 januari 2014 zal daarmee een einde komen aan de distributievergoeding.

Diverse Nederlandse fondshuizen hebben inmiddels voorgesorteerd op het aanstaande verbod en introduceerden eind 2012 fondsklassen waarin geen distributievergoeding versleuteld zit. Onder deze fondshuizen bevinden zich BNP Paribas, ING en Robeco. Helaas betreft het niet altijd het volledige fonds aanbod en zijn de goedkopere fondsvarianten niet voor iedereen toegankelijk. De eerste hoopvolle stap in de goede richting is in ieder geval gezet.

Dat kosten van belangrijke invloed zijn op het rendement van beleggers is bekend, maar onderzoek van de AFM onderstreepte dit eind november nogmaals. In het onderzoek 'Kosten van beleggingsdienstverlening' komt de toezichthouder tot de conclusie dat de gemiddelde jaarlijkse kosten voor een belegger variëren van 1 procent (bij 'execution only'-dienstverlening bij een vermogen van 400.000 euro) tot 2,5 procent (bij beleggingsadviserende dienstverlening bij een vermogen van 25.000 euro). Belegt een belegger veel in beleggingsfondsen, dan nemen die tot 80 procent van alle kosten voor hun rekening.

De hoogte van de kosten was wellicht niet eens de belangrijkste conclusie van het onderzoek. Een van de meest schokkende uitkomsten van het onderzoek vindt de VEB *"dat het voor de consument moeilijk is om inzicht te krijgen in de totale kosten van beleggingsdienstverlening en om de kosten van verschillende diensten met elkaar te vergelijken"*. De VEB durft verder te gaan en stelt dat het op dit moment *onmogelijk* is voor de consument om inzicht te verkrijgen in de totale kosten die verband houden met beleggen. Daarnaast luidt een andere verontrostende conclusie van de toezichthouder dat *"de openbare informatie in meer dan de helft van de gevallen als onvoldoende wordt beoordeeld door de AFM"*.

Als oplossing draagt de AFM een kostenmaatstaf aan die alle kosten van beleggen moet gaan vervatten, de zogeheten 'Total Cost of Ownership' of TCO. In een discussiedocument zet de toezichthouder zijn mening uiteen over de ontwikkeling van een dergelijke kostenmaatstaf en nodigt alle marktpartijen uit hun mening hierover te delen. De VEB ondersteunt de ontwikkeling en introductie van een dergelijke maatstaf en heeft inmiddels haar mening gedeeld met de AFM en zal zich actief inzetten voor het ontwikkelen en introduceren van een TCO.

4.3.3 Dag van de Belegger

De Dag(en) van de Belegger vonden dit jaar op vrijdag 23 en zaterdag 24 november plaats. Ruim 6000 beleggers kwamen samen in de Amsterdamse RAI voor de 34e editie van het grootste beleggersevenement van Nederland. We hadden geluk bij de keuze van de gasten, die tijdens de plenaire sessies in de ochtenden geïnterviewd werden door directeur Jan Maarten Slagter en RTLZ-presentator Peter van Zadelhof. Een groot deel van hen stond net in de aandacht vanwege een actuele kwestie. Imtech-ceo René van der Bruggen was eerder in de week geconfronteerd met een melding van een aanzienlijke shortpositie van het gevreesde hedgefonds TCI en een discussie in de pers over het werkkapitaal van Imtech in Duitsland. Met Michiel Herkemij, ceo van het nieuwe beursfonds D.E Master Blenders 1753, konden we het gesprek voortzetten dat we enige maanden ervoor waren gestart over de fraude in Brazilië. Achteraf bleek dit het laatste publieke optreden van Herkemij: enkele weken later kondigde het